

ŞANLIURFA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ NEZARETHANELERİ TAKİP ZİYARETİ RAPORU

Rapor No:

2024/35

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 18/7/2024 tarihli ve 2024/683 sayılı kararıyla oy birliği ile kabul edilmiştir.

KISALTMALAR.....	iii
I. GİRİŞ.....	1
II. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER.....	2
A. Asayiş Şube Müdürlüğü	2
B. Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü (TEM).....	6
C. Çocuk Şube Müdürlüğü	10
D. Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliği.....	13
E. Şehitlik Emin Çavuş Polis Merkezi Amirliği.....	15
III. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER	17
A. Değerlendirme	17
B. Önceki Ziyarete Verilen Tavsiyelerin Takibi Bağlamında Tespit ve Gözlemler	18
C. Tavsiyeler.....	22
1. Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğüne Yönelik Tavsiyeler.....	22

CMK	: Ceza Muhakemesi Kanunu
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
TEM	: Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü
TIHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
PolNet	: Polis Bilişim Ağı
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması

I. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK), 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in 1'inci maddesine göre Protokolün amacı: *“bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsani veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre UÖM: *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. Suç işlediği şüphesi, somut delillerin varlığı ile kuvvetle muhtemel olan kişinin kolluk kuvvetleri tarafından özgürlüğünden yoksun bırakılmasına ilişkin genel hükümler 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK)'de yer almaktadır. CMK'nin 99'uncu maddesinde ise *“Gözaltına alınan kişilerin bulundurulacakları nezarethanelerin maddi koşulları, bu kişinin hangi görevlinin sorumluluğuna bırakılacağı, sağlık kontrolünün nasıl yapılacağı, gözaltı işlemlerine ilişkin kayıt ve defterlerin nasıl tutulacağı, gözaltına alınmanın başlangıcında ve bu tedbire son verildiğinde hangi tutanakların tutulacağı ve gözaltına alınan kişiye hangi belgelerin verileceği ile kolluk tarafından gerçekleştirilen yakalama işlemlerinin yürütülmesinde uyulacak kuralların yönetmelikle gösterileceği”* hükme bağlanmıştır.

5. 1/6/2005 tarihli ve 25832 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği’nin 4’üncü maddesine göre nezarethaneler; “*Şüpheli veya sanıkların haklarındaki işlemlerin tamamlanıp adli mercilere sevk edilinceye kadar bekletilmesi amacıyla yapılmış yerleri*” ifade etmektedir.

6. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, Kurumun özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görev ve yetkisini haiz olduğu ifade edilmiştir.

7. Anılan görevin icrası kapsamında 26/9/2023 tarihinde Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü Nezarethanelerine **habersiz bir takip** ziyareti gerçekleştirilmiştir. Ziyaret Heyetinde İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcıları ..., Sosyal Hizmet Uzmanı ... ile talep üzerine görevlendirilen Hekim ... yer almıştır.

8. Ziyaret, İl Emniyet Müdürlüğü bünyesinde bulunan Asayiş Şube Müdürlüğü, Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü (TEM), Çocuk Şube Müdürlüğü, Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliği ve Şehitlik Emin Çavuş Polis Merkezi Amirliğinin yetkilileri ile yapılan ön görüşmeler ile başlamıştır. Görüşmelerde TIHEK Heyeti tarafından; UÖM, ziyaretin amacı ve yöntemine ilişkin bilgiler verilmiş ve ziyaret edilen yerler hakkında bilgiler alınmıştır. Ön görüşmelerin ardından Ziyaret Heyeti yerinde incelemelerde bulunmuştur.

9. Bu rapor, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu’nun 9/1/2023 tarihli ve 2023/3 sayılı Kurul kararı ile Başkanlık makamının 21/9/2023 tarihli ve 26975 sayılı oluruna istinaden 26/9/2023 tarihinde, Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü Nezarethanelerine gerçekleştirilen ziyaret neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

II. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

A. Asayiş Şube Müdürlüğü

10. Asayiş Şube Müdürlüğü Haliliye ilçesinde bulunmaktadır. 2000 yılında inşa edilen ve aynı yıl faaliyete geçen Müdürlük binası toplam 6 kattan müteşekkil olup nezarethane kısmı ikinci katta yer almaktadır.

11. Müdürlük binası girişinde engelli rampası bulunduğu ancak bina içerisinde engelli bireylerin nezarethaneye erişimi için gerekli düzenlemelerin bulunmadığı görülmüştür.

12. Nezarethane, 9 nezarethane odasından oluşmaktadır. Odaların, Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin “*Nezarethane ve İfade Alma Odası*” başlıklı 25'inci maddesine uygun şekilde en az 7 metrekare genişlikte olduğu görülmüştür.

13. İdare tarafından nezarethane kapasitesinin 19 kişi olduğu ifade edilmiştir.

14. Ziyaret tarihinde, nezarethanede 13 tutulan bulunmakta olup tutulanların hepsi erkektir.

15. Nezarethanede yapılan incelemelerde; odaların hangi cinsiyet için kullanılmakta olduğunu gösteren herhangi bir ibare ya da tabelanın bulunmadığı görülmüştür. İdare tarafından; erkek ve kadınların bir arada aynı nezarethane odasında tutulmadığı ifade edilmiştir.¹

16. Nezarethane odalarında yumuşak ve temizlenebilir bir malzeme ile kaplanmış, yere sabit oturma alanlarının bulunduğu görülmüştür. Odalarda acil durum butonu olmadığı tespit edilmiş, tutulanlar ile yapılan görüşmelerde ihtiyaçlarını görevli personele seslenerek ilettikleri ifade edilmiştir.

17. Nezarethane odalarında yeterli sayıda battaniye bulunduğu görülmüş ancak bazı battaniyelerdeki kenarlıkların sökülmemiş olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu durum İdareye iletilmiş, İdare konuyla ilgili gerekli önlemlerin alınacağını, battaniye kenarlıklarının bekletilmeden söküleceğini ifade etmiş; ziyaret sonrasında Kurumumuza gönderilen fotoğraflarda battaniyelerin kenarlıklarının sökülmiş olduğu görülmüştür. Ziyaret esnasında İdare; nezarethane odalarında bulunan battaniyeler ile ilgili bir yıkama rutini olmadığını ancak aylık, haftalık hatta bazen günlük yıkama yapabildiklerini belirtmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemelerde battaniyelerin temiz durumda olduğu gözlemlenmiştir.

18. Nezarethanede kadın ve erkek tutulanlar için ayrı olarak kullanılan toplamda 2 banyo ve tuvalet kısmı olduğu görülmüş; ancak kadın tuvalet ve banyo kısmının girişine cinsiyet tabelası asılmadığı tespit edilmiştir. Erkek tuvaletinde alaturka ve klozet olacak şekilde 2 tuvalet ve klozet ile aynı yerde bulunan bir duş kısmı olduğu görülmüş; duş kısmında su akmadığı belirlenmiştir. Bu alanda yapay aydınlatmayı sağlayacak ampul bulunmadığı; tuvaletlerin iç kapısının üst kısmında bulunan camın çıkarıldığı gözlemlenmiştir. İdare; cam konusuna ilişkin olarak tutulanların kendilerine veya başkasına zarar vermesini önlemek amacıyla camların çıkarıldığını ve konuyla ilgili alternatif bir çözüm bulmaya çalışacaklarını ifade etmiş ayrıca tuvaletlerdeki yapay aydınlatma sorununu çözeceklerini belirtmiştir. Kadın

¹ Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin “*Nezarethane İşlemleri*” başlıklı 11'inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine göre; “*Aynı suçla ilgisi olanlar, birbirine hasım olanlar, erkek ve kadınlar bir araya konulmazlar, çocuklar yetişkinlerden ayrı tutulurlar.*”

tuvaletinde yapılan incelemelerde tuvaletlerin iç kapısında cam bulunduğu görülmüştür. Kadın ve erkek tuvaletlerinde tutunma barı bulunmadığı belirlenmiştir.

19. İdare tarafından; lavabo, tuvalet ve banyo temizliğinin, temizlik görevlileri tarafından düzenli olarak yapıldığı belirtilmiştir. Tuvaletlerde yapılan incelemelerde; erkek tuvaletinde tuvalet kâğıdı, peçete ve sabun bulunmadığı, tuvaletlerin yeteri kadar temiz olmadığı görülmüştür. Kadın tuvaletinde ise tuvalet kâğıdı ve sabun bulunduğu ve tuvaletin temiz olduğu görülmüştür.

20. Ziyaret sonrası raporlama sürecinde İdare tarafından gönderilen bilgi, belge ve fotoğraflardan; Müdürlük binasında tutulanlar için yeni tuvalet ve banyo kısmının yaptırıldığı öğrenilmiştir. Yeni yapılan tuvalet kısmında; 2 alaturka tuvalet, 1 klozet, klozet ile aynı bölümde bir duş başlığı bulunduğu, 2 alaturka tuvaletin kapılarına asılı tabela ile cinsiyete göre ayrıldığı ayrıca bu kısımda yapay aydınlatmanın bulunduğu gönderilen fotoğraflardan anlaşılmıştır.

21. Nezarethane odalarında pencere bulunduğu, pencerelerden yeteri kadar doğal ışığın geldiği ayrıca odalarda yapay aydınlatmanın da bulunduğu görülmüştür.

22. Nezarethane odalarının doğal havalandırmasının yeterli olduğu değerlendirilmiştir.

23. Müdürlük binasında ısıtmanın doğalgaz ile sağlandığı öğrenilmiş, nezarethane kısmında yaz aylarında soğutma amacıyla kullanılan klimaların bulunduğu görülmüştür.

24. İdare tarafından temizlik görevlilerince günlük olarak temizlik yapıldığı, nezarethanelerin düzenli bir şekilde ilaçlandığı, ihtiyaç olması durumunda rutin dışında da ilaçlama yapılabildiği belirtilmiştir. Müdürlükte yapılan ilaçlamaya dair tutanaklar Kurumumuzla paylaşılmıştır. Ziyaret sırasında da nezarethanelerin bulunduğu kat koridorlarının ve nezarethane odalarının genel olarak temiz durumda olduğu görülmüş ancak nezarethane odalarında bulunan ve odaları birbirinden ayırmaya yarayan demir levhaların bazılarının zemin ile birleşen kısımlarında paslanmanın mevcut olduğu tespit edilmiştir.

25. Müdürlük binasında yangın alarm sistemi ve yangın söndürme gereçleri bulunmakta ancak yangın merdiveni bulunmamaktadır.

26. İdare tarafından yemek ihtiyacının İl Emniyet Müdürlüğünün anlaşmalı olduğu yemek şirketi aracılığı ile karşılandığı, özel beslenme durumu olduğunu bildiren tutulanlar için ihtiyaçlarına göre yemek sağlandığı bilgisi paylaşılmıştır. Ziyaret esnasında bir tutulan ile yapılan görüşmede nezarethaneye sabah getirildiği ve yemek ihtiyacının karşılandığı bilgisi edinilmiştir. Tutulanların içme suyu ihtiyacının 500 mililitrelik ambalajlı sular ile sağlandığı öğrenilmiştir.

27. Sürekli ilaç kullanan tutulan olması durumunda, hekim tarafından reçete edilen ilaçların tutulana verildiği, ilaçları eksik olan bir kişi bulunduğu ise reçete ile ilaç temini yapılabildiği, acil tıbbi durumların meydana gelmesi halinde ise 112 Acil Çağrı Merkezinin arandığı bilgisi İdare tarafından paylaşılmıştır.

28. Nezarethaneye girmeden önce yapılan üst araması sonucu tutulanların üzerinden çıkan eşyaların üzerine sahibinin isminin yazılması suretiyle dolaplarda saklandığı görülmüştür. Ziyaret esnasında tutulanlardan kendilerine zarar verebilecekleri ayakkabı bağcığı gibi eşyaların alındığı gözlemlenmiştir.²

29. Nezarethanede 16 adet güvenlik kamerası olduğu öğrenilmiştir. Kamera kayıtlarında yapılan incelemelerde, nezarethane odalarını gören kamera açılarında kör nokta olmadığı, kamera görüntülerinin net olduğu, kayıtların geriye dönük olarak 30 gün izlenebildiği tespit edilmiştir. İdare, Müdürlükte elektrik kesintisi olması halinde kayıt yapılmasına devam edilmesini sağlamak amacıyla otomatik devreye giren kesintisiz güç kaynağı ve jeneratör bulunduğu bilgisini paylaşmıştır. İdare tarafından; kadın tutulanların ceza infaz kurumuna teslim edilmesine kadar kendilerine kadın personelin eşlik ettiği ifade edilmiş, Ziyaret Heyeti tarafından geriye dönük kayıtlar incelendiğinde kadın tutulana kadın personelin eşlik ettiği görülmüştür.

30. İdare tarafından nezarethanelerde tutulanların kaydının, Nezarethaneye Alınanların Kaydına Ait Deftere kaydedildiği belirtilmiş, defterin 3/1/2023, 5/4/2023 ve 6/7/2023 tarihlerinde Cumhuriyet Savcısı tarafından kontrol edildiği görülmüştür. Ziyaret Heyeti tarafından defterde yapılan incelemelerde defterin Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin "*Nezarethaneye alınanların kaydına ait defter*" başlıklı 12'nci maddesine uygun şekilde tutulduğu tespit edilmiştir.

31. Müdürlükte 1 avukat görüşme odası olduğu, odada masa, yeteri kadar sandalye ve ses kaydetme özelliği olmayan bir güvenlik kamerası bulunduğu görülmüştür.

32. Müdürlükte 1 ifade alma odası olduğu, odada güvenlik kamerası bulunduğu görülmüştür. Müdürlükte teşhis odası bulunmamaktadır.

33. Nezarethane Talimatnamesinin nezarethanenin giriş kısmındaki duvara asılı olduğu görülmüştür.

34. İdare tarafından nezarethanede yabancı uyruklu tutulan olması durumunda söz konusu kişiler için Şanlıurfa Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlığı

² Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin "*Güvenlik Araması*" başlıklı 10'uncu maddesine göre "*Gözaltı birimine getirilen kişi hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır: ... Kendisine zarar verebilecek kemer, kravat, ip, kesici ve delici alet gibi nesnelere arındırılır.*"

tarafından her yıl düzenli olarak yayımlanan tercüman listesinden tercüman çağrıldığı belirtilmiştir. Ayrıca, nezarethanede yabancı tutulan bulunması durumunda Polis Bilişim Ağı (PolNet³) sisteminde yabancı uyruklu şahsın uyruğuna göre haklarını anlatır, şahsın anadilinde hazırlanmış formların kendilerine verildiği hususu eklenmiştir. Arapça dilinde bir sanık hakları formu örnek olarak paylaşılmıştır.

35. İdare tarafından nezarethanede 24 saat boyunca görevli erkek ve kadın personel bulunduğu belirtilmiştir. Ziyaret esnasında nöbet çizelgesi kontrol edildiğinde; gece vardiyasında kadın nöbetçi bulunduğu görülmüştür.

36. Müdürlük bünyesinde Polis Akademisi koordinesinde hizmet içi eğitimler verildiği, en son 22/11/2022 tarihinde personele “Polisin Halkla İlişkileri, Vatandaşa Hitap ve Davranış Biçimleri Eğitimi” düzenlendiği İdare tarafından ifade edilmiştir.

B. Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü (TEM)

37. TEM, Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü yerleşkesi içinde yer almakta olup şehir merkezine uzaklığı 4,5 kilometredir.

38. Müdürlük binası toplam 5 kattan oluşmakta, nezarethane kısmı bodrum katta yer almaktadır. Bina girişinde engelli rampası bulunmakta olup ayrıca engelli bir tutulan olması halinde kullanılacak tekerlekli sandalye Müdürlük binasında mevcuttur.

39. Müdürlükte toplam 8 nezarethane odası olduğu, odaların hangi cinsiyet için kullanılmakta olduğunu gösteren herhangi bir ibare ya da tabelanın bulunmadığı görülmüştür. İdare, kadın ve erkek tutulanların ayrı nezarethane odalarına yerleştirildiklerini belirtmiştir. Ziyaret tarihinde nezarethanelerde tutulan bulunmamaktadır.

40. Nezarethane odalarının her birinin yüksekliği 3,80 metre, boyu 3,50 metre ve eni 2,60 metredir.

41. Nezarethane odalarının 3 kişi kapasiteli olduğu, tutulan sayısının her bir nezarethane odası için en fazla 5 kişiye kadar çıkartılabildiği, daha fazla tutulan olması durumunda diğer şube müdürlüklerinin nezarethanelerinin kullanıldığı İdare tarafından ifade edilmiştir.⁴

42. Nezarethane odalarında yapılan incelemelerde; odalardaki oturma alanlarının yumuşak ve temizlenebilir bir malzeme ile kaplanmış olduğu ancak bazılarının kaplamasında

³ PolNet, Emniyet Teşkilatı iç otomasyon, ortak veri tabanı ve vatandaşa hizmet projesidir.

⁴ Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin “Nezarethane işlemleri” başlıklı 11'inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendine göre “Nezarethanede zarurî hâller dışında beşten fazla kişi bir arada bulundurulmaz.”

sökülme ve deformelerin mevcut olduğu tespit edilmiştir. Odalarda acil durum butonu bulunmadığı görülmüş, tutulanların personele seslenerek iletişime geçtikleri öğrenilmiştir.

43. Nezarethane odalarında yeteri kadar battaniye bulunduğu ancak bazı battaniyelerdeki kenarlıkların sökülmemiş durumda olduğu görülmüştür. İdare battaniyelerin her kullanımdan sonra yıkandığı bilgisini vermiş, Ziyaret Heyeti tarafından da battaniyelerin genel olarak temiz durumda olduğu gözlemlenmiştir.

44. Nezarethanede 2 tuvalet ve 1 banyonun mevcut olduğu; Müdürlük binasında ayrıca engelli tutulanlar için yanında tutunma barı bulunan klozet bulunduğu görülmüştür.

45. Banyo ve tuvaletlerin bulunduğu kısımda yapılan incelemede; bu alanda rahatsız edici bir koku olduğu ve alanın temiz olmadığı, lavabolarda sabun bulunduğu ancak tuvaletlerde tuvalet kâğıdı bulunmadığı gözlemlenmiştir. Ziyaret esnasında Müdürlükte suların kesik olduğu öğrenilmiş, İdare bu durumun binadaki çalışma sebebiyle olduğunu ifade etmiş, devam eden çalışma Ziyaret Heyeti tarafından da görülmüştür.

46. Nezarethane odalarında doğal aydınlatmanın duvarların üst kısmında bulunan ve üstü delikli demir levha ile kapatılmış pencerelerden sağlandığı görülmüş ancak buradan gelen ışığın aydınlatma için yetersiz olduğu tespit edilmiştir.⁵ Nezarethane odaları için yapay aydınlatmanın ise nezarethane koridorunda bulunan lambalar aracılığıyla sağlandığı görülmüştür.

47. Nezarethane odalarında havalandırmanın üzeri delikli demir levha ile kapatılmış pencerelerden sağlandığı görülmüş, ziyaret esnasında nezarethane odaları ve bodrum katın havalandırmasının yeterli olduğu değerlendirilmiştir.

48. Nezarethane odalarının bulunduğu koridorda klima olduğu görülmüş, bu kısımda hem ısıtma hem de soğutma için klima kullanıldığı öğrenilmiştir.

49. İdare tarafından Müdürlükte bulunan her alanda günlük temizlik yapıldığı bilgisi verilmiş, ziyaret esnasında bodrum katta nezarethane odalarının bulunduğu koridorun genel olarak temiz olduğu ancak nezarethane odalarının zemininin bakımsız ve kirli olduğu, yer döşemelerinin bazı kısımlarının sökülmiş olduğu gözlemlenmiştir.

50. İdare tarafından, nezarethanenin düzenli olarak ilaçlandığına ilişkin bilgi ve belgeler Ziyaret Heyetiyle paylaşılmıştır.

51. Müdürlükte yangın alarm sistemi ve yangın söndürme tüpleri mevcut olup nezarethanenin bulunduğu katta binadan çıkış için ikinci bir kapı bulunmaktadır.

⁵ Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin "Nezarethane ve ifade alma odası" başlıklı 25'inci maddesinin birinci fıkrasına göre; "...Yeterli doğal ışıklandırma ve havalandırma imkânları sağlanır."

52. Tutulanların yemek ihtiyaçlarının İl Emniyet Müdürlüğünün anlaşmalı olduğu yemek şirketi tarafından sabah, öğle ve akşam öğünü olmak üzere karşılandığı, tutulanlar arasında diyet, vegan/vejetaryen beslenen olması halinde durumun yemek şirketine bildirilerek ihtiyaç doğrultusunda yemek sağlandığı, bunun dışında dışarıdan yiyecek veya içecek temin edilmediği öğrenilmiştir. Tutulanların içme suyu ihtiyacı da anlaşmalı şirket aracılığıyla sağlanmaktadır.

53. İdare tarafından sürekli olarak ilaç kullanması gereken ve bu durumu hekim raporuyla belirlenen tutulanların ilaçlarının temin edilerek raporda belirtilen saatlerde ve miktarda kendilerine verildiği ifade edilmiştir.

54. Nezarethanede tutulanlar ile ilgili acil tıbbî müdahale gereken durumlarda 112 Acil Çağrı Merkezi aranarak ambulans çağrıldığı, tutulanların hastaneye götürülmesi gerektiğinde görevli personel eşliğinde tedavisi yapılmak üzere hastaneye sevkin sağlandığı İdare tarafından belirtilmiştir.

55. Tutulanların nezarethaneye girmeden önce yapılan aramalarında üzerlerinden çıkan eşyaların, üst arama tutanağı tutulmak ve üzerlerine kişinin ismi yazılmak suretiyle güvenlik kameralarının görüntü açısında bulunan kilitli dolaplarda kişiler nezarethaneden çıkıncaya kadar muhafaza altına alındığı İdare tarafından ifade edilmiştir.

56. Nezarethanede 30 adet Dome⁶ tipinde güvenlik kamerası bulunduğu öğrenilmiş, nezarethane odalarının bulunduğu kısımda güvenlik kamerası ile kayıt yapıldığına dair bilgilendirici afişin asılı olduğu görülmüştür. Müdürlükte sistem odasında tutulan güvenlik kamerası kayıtlarında yapılan incelemelerde; kameraların gece görüşü özelliğine sahip olduğu, kayıtların geriye dönük olarak 30 güne kadar izlenebildiği, izlenen görüntülerin net olduğu tespit edilmiştir. Ancak inceleme sırasında geriye dönük bazı kayıtlar teknik bir arıza sebebiyle izlenememiştir. Banyo ve tuvaletlerin olduğu kısımda koridorda bir güvenlik kamerası bulunduğu; bu güvenlik kamerasının tuvaletin iç kısmını görüntülediği, görüş açısında yalnızca koridorun bulunduğu görülmüştür. Güvenlik kamerası kayıtlarının kesintiye uğramaması adına Müdürlükte jeneratör ve kesintisiz güç kaynağının bulunduğu İdare tarafından belirtilmiştir.

57. Nezarethanede tutulanların bilgilerinin Nezarethaneye Alınanların Kaydına Ait Deftere kaydedildiği, bu kayıtların ziyaret tarihinden geriye dönük olarak son 1 yıl içerisinde 4/4/2023 ve 6/7/2023 tarihlerinde Cumhuriyet Savcısı tarafından kontrol edildiği öğrenilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından da defter kontrol edilmiş ve defterin Yakalama, Gözaltına Alma ve

⁶ Kubbe şeklinde bir mahfazaya yerleştirilen güvenlik kameralarına Dome kamera adı verilir.

İfade Alma Yönetmeliği'nin “*Nezarethaneye alınanların kaydına ait defter*” başlıklı 12'nci maddesine uygun şekilde tutulduğu tespit edilmiştir.

58. Müdürlükte 1 avukat görüşme odası olduğu, oda içerisinde masa ve sandalyelerin bulunduğu görülmüştür. Odanın bir duvarında camekân bulunduğu ve bu kısımdan oda içinin rahatlıkla izlenebildiği, odada güvenlik kamerası bulunmadığı belirlenmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından dışarıdan dinleme yapılarak odanın ses yalıtımının yeterli olduğu ve konuşulanların dışarıdan duyulmadığı tespit edilmiştir.

59. Müdürlükte 2 ifade alma odası olduğu; odalarda masa ve sandalyelerle birlikte tutulanların ifadesinin alınabilmesi için bilgisayar ile gerekli teknik malzemenin ve güvenlik kamerasının bulunduğu, odalardan birinde 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 221'inci maddesinde düzenlenen etkin pişmanlık hükmünün duvarda asılı olduğu görülmüştür. Müdürlükte 1 teşhis odası bulunmaktadır.

60. Müdürlük binasının muhtelif yerlerinde İnsan Hakları Evrensel Bildirisi ile Türk Ceza Kanunu'nun 221'inci maddesinde düzenlenen etkin pişmanlık hükmünün asılı olduğu, Nezarethane Talimatnamesinin ise tutulanların göremeyeceği güvenlik kameralarının görüntülerinin izlendiği sistem odasında⁷ asılı olduğu görülmüştür.

61. İdare tarafından tutulanlara sanık hakları formu verildiği, yabancı tutulanlar için bu formun kendi dillerinde teslim edildiği ifade edilmiş; İngilizce, Almanca, Fransızca, Rusça ve Arapça dillerindeki örnek formlar tarafımızla paylaşılmıştır.

62. Nezarethanede yabancı uyruklu tutulan olması durumunda, bu kişilere Şanlıurfa Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlığı tarafından her yıl düzenli olarak yayımlanan tercüman listesinden tercüman çağrıldığı belirtilmiştir.

63. Nezarethanede 24 saat boyunca erkek ve kadın personelin bulunduğu İdare tarafından ifade edilmiştir.

64. Müdürlük personelinin aldığı eğitimler arasında; “Terörle Mücadele ve İnsan Hakları, Çevre, Doğa ve Hayvanları Koruma Polisi, Aile İçi Şiddet ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele, Kadına Karşı Ölümcül Şiddetle Mücadele” konularının bulunduğu öğrenilmiştir.

⁷ Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin “*Nezarethane ve İfade Alma Odası*” başlıklı 25'inci maddesinin beşinci fıkrasına göre; “*Nezarethane girişine, onaylanmış nezarethane talimatı asılır.*”

C. Çocuk Şube Müdürlüğü

65. Çocuk Şube Müdürlüğü Haliliye ilçesinde yer almakta olup Müdürlüğün bulunduğu ek hizmet binası 2013-2014 yıllarında inşa edilmiş, 2015 yılında faaliyete başlamıştır.

66. Ziyaret esnasında Müdürlük binasının iç kısmının yeni olduğu, binanın dış kısmında ise 6 Şubat depremlerinde meydana gelen hasarlar sebebiyle devam eden bir onarım çalışması olduğu görülmüştür. Müdürlük binası girişinde engelli rampası bulunmadığı görülmüş, İdare tarafından bina içerisinde engelli bireylerin erişebilirliğinin sağlanması için gerekli düzenlemelerin bulunmadığı ifade edilmiştir.

67. Müdürlükte bodrum katta konumlandırılmış 2 nezarethane odasından birinci odanın yüksekliği 3 metre, eni 3 metre, boyu 3,36 metre; ikinci odanın yüksekliği 3 metre, eni 3 metre ve boyu 3.23 metredir.

68. Nezarethane odalarında yere sabitlenmiş oturma alanları bulunduğu, oturma alanlarının üst kısımlarının tahta olduğu ve uyumaya elverişli olmadığı görülmüştür. Odalarda acil durum butonu olmadığı görülmüş, tutulanların bir ihtiyaçları olması durumunda personele seslenerek ihtiyaçlarını bildirebildikleri öğrenilmiştir.

69. Nezarethane odalarında kenarlıkları sökülmüş şekilde yeterli sayıda battaniye bulunmaktadır. İdare, battaniyelerin her tutulana yıkanmış olarak verildiğini belirtmiş ancak yapılan incelemede bazı battaniyelerin kötü koktuğu gözlemlenmiştir.

70. Nezarethaneye sadece 12-18 yaş aralığındaki çocuk tutulanların alındığı, diğer şubelerdeki nezarethaneler dolu olsa bile yaşı 18'den büyük kişilerin buraya kabul edilmediği öğrenilmiştir.⁸ Her bir nezarethane odasında 4 kişi kalabildiği İdare tarafından belirtilmiş, nezarethane odalarının girişinde odaların hangi cinsiyet grubuna ait olduğunu gösteren tabelaların mevcut olmadığı görülmüştür. İdare tarafından kız ve erkek çocuk tutulanların aynı nezarethaneye alınmadığı bilgisi paylaşılmıştır. Ziyaret tarihinde nezarethanede tutulan bulunmamaktadır.

71. Nezarethane odalarının hemen yanında 1 tuvalet ve 1 banyo bulunduğu görülmüştür. Tuvalet ve banyonun engelli kullanımına uygun olmadığı tespit edilmiş, Müdürlükte engelli tutulanlar için ayrı bir banyo ve tuvaletin bulunmadığı öğrenilmiştir.

⁸ Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin "Nezarethane İşlemleri" başlıklı 11'inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine göre; "Aynı suçla ilgisi olanlar, birbirine hasım olanlar, erkek ve kadınlar bir araya konulmazlar, çocuklar yetişkinlerden ayrı tutulurlar."

72. Tuvalet ve banyonun geniş, yeni ve temiz olduğu, banyo kısmında sıcak su aktığı, lavabo kısmında sıvı sabun olduğu ancak tuvalet kısmında tuvalet kâğıdı bulunmadığı görülmüştür. Tuvalet ve banyonun bulunduğu bölümde yeterli doğal aydınlatma olduğu ancak yapay aydınlatma sağlayan ampullerin çalışmadığı görülmüştür. Ziyaret sonrası İdare tarafından gönderilen görüntü kayıtlarında bu kısımda yapay aydınlatmayı sağlayan ampullerin değiştirilerek yapay aydınlatmanın sağlandığı görülmüştür.

73. Nezarethane odalarının bulunduğu kısımda yapay havalandırma bulunduğu ancak ortamın oldukça havasız olduğu ve içerden rahatsız edici bir koku geldiği tespit edilmiştir. Söz konusu durum İdareyle paylaşılmış, İdare konu ile ilgilenileceğini belirtmiştir.

74. Müdürlükte ısıtmanın doğalgaz kullanılan merkezi ısıtma sistemi ile sağlandığı öğrenilmiş, yaz aylarında soğutma için nezarethane odalarının bulunduğu kısımda klima olduğu görülmüştür.

75. İdare, Müdürlükte görevli temizlik görevlileri tarafından günlük temizlik yapıldığını ifade etmiş, binanın ortak alanlarının ve nezarethane odalarının genel olarak temiz olduğu görülmüştür. İhtiyaç halinde Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesinden talep edilerek Müdürlükte ilaçlama yapıldığı öğrenilmiştir.

76. Müdürlükte yangın söndürme tüpleri ve yangın merdiveni bulunduğu ancak yangın alarm sisteminin bulunmadığı belirlenmiştir.

77. Tutulanların yemek ihtiyacının İl Emniyet Müdürlüğünün anlaşmalı olduğu yemek şirketi aracılığı ile karşılandığı, özel beslenme durumu olduğunu bildiren tutulanlar için durumlarına uygun yemeklerin tedarik edildiği, içme suyu ihtiyacının da aynı şirket tarafından 500 mililitrelik ambalajlı sular ile karşılandığı İdare tarafından ifade edilmiştir.

78. Tutulanlar arasında sürekli ilaç kullanan olması durumunda bu hususun reçete ile belirlenmiş olması koşuluyla kişilere ilaçlarının verildiği, ilacı olmayanlara yine reçete vasıtası ile ilaç temin edildiği bilgisi edinilmiştir. Acil tıbbi müdahale gereken bir durum ile karşılaşıldığında 112 Acil Çağrı Merkezinin arandığı öğrenilmiştir.

79. Nezarethaneye girmeden önce yapılan üst araması sonucu tutulanların üzerinden çıkan eşyaların Müdürlükte bulunan ifade alma odasındaki kilitli dolaplarda, üzerinde kişilerin isimleri yazılı ambalajlar içerisinde saklandığı bilgisi edinilmiştir.

80. Müdürlükte 11 adet güvenlik kamerası bulunduğu öğrenilmiştir. Güvenlik kameralarının geriye dönük olarak 30 gün süre ile izlenebildiği, elektrik kesintisi durumunda kayıt yapılmasına devam edilmesini sağlamak amacıyla Müdürlükte kesintisiz güç kaynağı ve jeneratör bulunduğu bilgisi edinilmiştir.

81. Nezarethaneye Alınanların Kaydına Ait Defterin 12/1/2023, 20/6/2023 ve 29/9/2023 tarihlerinde Cumhuriyet Savcısı tarafından kontrol edildiği görülmüştür. Ziyaret esnasında yapılan incelemelerde; defterde tutulanların giriş ve çıkış saatleri gibi bazı hususların eksik kaydedildiği tespit edilmiştir.

82. Müdürlükte 1 avukat görüşme odası bulunmaktadır. Odada masa ve sandalye ile güvenlik kamerası bulunduğu görülmüş; kameranın ses kaydetme özelliğine sahip olmadığı İdare tarafından ifade edilmiş, söz konusu durum Ziyaret Heyeti tarafından da test edilerek teyit edilmiştir.

83. Müdürlükte 1 ifade alma odası bulunmaktadır. Odada 2 adet masa, yeteri kadar sandalye ve bilgisayar bulunduğu ayrıca odada güvenlik kamerası olduğu görülmüştür. Müdürlükte 1 teşhis odası bulunmaktadır.

84. Ziyaret esnasında Nezarethane Talimatnamesi veya başka bir bilgilendirici belgenin tutulanların görebileceği bir yerde asılı olmadığı görülmüş ve söz konusu durum İdare ile paylaşılmıştır. İdare binada yapılan bazı tadilatlardan dolayı bilgilendirici belgelerin kaldırıldığını ancak geri asılacağını ifade etmiş, ziyaret esnasında da bu belgelerin asılmasına yönelik olarak personele talimat verildiği görülmüştür. Ziyaret sonrası raporlama sürecinde İdare tarafından gönderilen fotoğraflardan, Nezarethane Talimatnamesinin nezarethaneye asıldığı tespit edilmiştir.

85. Türkçe bilmeyen yabancı uyruklu tutulanlar için Şanlıurfa Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlığı tarafından her yıl düzenli olarak yayımlanan tercüman listesinden tercüman çağrıldığı ve tutulanlara haklarının tercüman vasıtasıyla anlatıldığı, tutulan talep ederse PolNet sisteminde yabancı uyruklu şahsın uyruğuna göre haklarını anlatır, şahsın anadilinde formlar hazırlandığı İdare tarafından ifade edilmiştir.

86. Müdürlükte nezarethane kısmında 24 saat görevli erkek ve kadın personelin bulunduğu bilgisi edinilmiştir. Ziyaret esnasında Müdürlükte çalışan bir sosyal hizmet uzmanının⁹ olduğu, uzmanın çocukların ifadesi alınırken orada bulunduğu öğrenilmiştir.¹⁰

87. 2023 yılında Müdürlük personelinin; “Kayıp Çocukları Araştırma ve Soruşturma Eğitimi, Çocuk Polisi Temel Eğitim Kursu, Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Kapasite

⁹ Emniyet Genel Müdürlüğü Çocuk Şube Müdürlüğü/Büro Amirliği Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin “Görevlendirme ve Sorumluluk” başlıklı 17'nci maddesine göre “Çocuk polisinin yaptığı hizmette verimin artırılması için çocuk biriminde oryantasyon eğitiminden geçirilmiş, yeteri kadar sosyal çalışmacı görevlendirilebilir.”

¹⁰ 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nun “Soruşturma” başlıklı 15'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre; “Çocuğun ifadesinin alınması veya çocuk hakkındaki diğer işlemler sırasında, çocuğun yanında sosyal çalışma görevlisi bulundurulabilir.”

Güçlendirme Eğitimi, Yasa Uygulayıcıları için Nefret Suçu Eğitimi” başlıklı eğitimleri aldığı öğrenilmiştir.

D. Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliği

88. Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliği Eyyübiye ilçesinde yer almaktadır. Amirlik binası toplam 3 kat olup nezarethane odası binanın giriş katında konumlandırılmıştır. Bina girişinde engelli rampası bulunmaktadır.

89. Amirlikte bulunan tek nezarethane odasının yüksekliği 3 metre, eni 4 metre, boyu ise 5 metredir. Oda kapasitesinin 4 kişilik olduğu İdare tarafından ifade edilmiştir.

90. Nezarethane odasında yapılan incelemede, odada 2 adet yere sabit oturma alanı bulunduğu ancak oturma alanlarının üst kısımlarının tahta olduğu ve uyumaya elverişli olmadığı belirlenmiştir. Odada yeterli sayıda battaniye bulunduğu ancak battaniyelerin kenarlıklarının sökülmemiş durumda olduğu görülmüştür.

91. Odada acil durum butonu bulunmadığı belirlenmiş, tutulanların bir ihtiyaçları olması durumunda personele seslenerek iletişim kurdukları öğrenilmiştir.

92. Ziyaret esnasında bir önceki ziyarette tavsiye olarak verilen nezarethane odasının girişinde bulunan demir parmaklık kısmının kilit bölmesinin tutulanlar açısından güvenlik tehlikesi oluşturması hususunun giderildiği gözlemlenmiştir.

93. Nezarethane odasının yalnızca erkek tutulanlar için kullanıldığı, kadın tutulan olması veya kapasite üstü tutulan olması durumunda Asayiş Şube Müdürlüğüne ait nezarethanelerin kullanıldığı İdare tarafından belirtilmiştir. Ziyaret tarihinde nezarethanede tutulan bulunmamaktadır.

94. Nezarethane odasının hemen dışında yeni yaptırılmış olan ve tek bir bölme içinde yer alan banyo ve alaturka tuvaletin bulunduğu görülmüştür.

95. Banyo ve tuvalet kısmında yapılan incelemelerde; lavabo bölümünün temiz olmadığı, lavaboda sabun bulunduğu ancak tuvalet kâğıdı bulunmadığı ve sıcak suyun akmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca bu alanda yapay aydınlatmayı sağlayacak bir ampul bulunmadığı görülmüştür. Tuvalet ve banyonun engelli kullanımına uygun olmadığı; Amirlikte engelli tutulanlar için ayrı bir tuvalet ve banyo bulunmadığı tespit edilmiştir.

96. Nezarethane odasındaki incelemelerde doğal ışığın yetersiz olduğu değerlendirilmiş, aydınlatmanın yapay ışıkla sağlandığı görülmüştür.

97. Nezarethane odasının yeterli doğal havalandırmaya sahip olduğu değerlendirilmiştir.

98. Nezarethanede ısıtma için doğalgaz kullanıldığı, yaz aylarında ise klima ile soğutma sağlandığı İdare tarafından belirtilmiştir.

99. İdare tarafından Amirlik binasının ortak alanlarının ve nezarethane odasının temizliğinin günlük olarak yapıldığı ifade edilmiş; Ziyaret Heyeti tarafından da hem ortak alanların hem nezarethane odasının genel anlamda temiz olduğu görülmüştür. İhtiyaç halinde İlçe Belediyesi tarafından Amirlik binasında ilaçlama yapıldığı öğrenilmiştir.

100. Amirlik binasında yangın söndürme gereçlerinin ve yangın alarmının bulunduğu görülmüş; yapılan incelemede yangın söndürme tüplerinden birinin boş olduğu tespit edilmiştir.

101. İdare tarafından tutulanların yemek ihtiyacının diyabet, tansiyon gibi hastalıklar da dikkate alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'nün anlaşmalı olduğu şirket tarafından karşılandığı ifade edilmiştir. Tutulanların içme suyu ihtiyacının Şubede görevli personel tarafından şebeke suyu ile karşılandığı, kişilerin talebi halinde kendilerine 500 mililitrelik ambalajlı su temin edildiği öğrenilmiştir.

102. İdare tarafından tutulanlar arasında sürekli ilaç kullanan olması durumunda, kişilerin raporları doğrultusunda ilaçlarının kendilerine verildiği bilgisi paylaşılmış, tutulanların sağlık durumuyla ilgili acil bir durum olması halinde öncelikle ilk yardım bilgisi olan personel tarafından müdahale edildiği, gerektiğinde sağlık kuruluşundan yardım alındığı ifade edilmiştir.

103. Nezarethaneye girmeden önce yapılan üst araması sonucu tutulanların üzerinden çıkan eşyaların mukayyit odasında kapalı dolapta muhafaza edildiği görülmüştür.

104. Amirlikte nezarethane odasını da görecektek şekilde, gece görüşü özelliğine sahip toplam 18 adet güvenlik kamerası bulunduğu, güvenlik kameralarının kaydının aksamaması için Amirlik binasında elektrik kesintisi halinde faaliyete geçen jeneratörün mevcut olduğu öğrenilmiştir.

105. İdare tarafından kayıtların geriye dönük olarak 30 gün saklandığı ifade edilmiş, güvenlik kamerası görüntülerinde yapılan izlemede; görüntülerin net olmadığı, görüntülerin izlendiği sistem dilinin Türkçe değil Çince olduğu görülmüştür.

106. Amirlikte Nezarethaneye Alınanların Kaydına Ait Defterin tutulduğu, defterin 4/4/2023 ve 6/7/2023 tarihlerinde Cumhuriyet Savcısı tarafından kontrol edildiği görülmüştür. Ziyaret esnasında yapılan incelemelerde; defterde tutulanların giriş ve çıkış saatleri gibi bazı hususların eksik kaydedildiği tespit edilmiştir.

107. Amirlikte 1 avukat görüşme odası bulunmaktadır. Odada ses kaydetme özelliği bulunmayan güvenlik kamerası bulunduğu İdare tarafından belirtilmiş, söz konusu durum

Ziyaret Heyeti tarafından odada bulunan güvenlik kamerasına ait anlık görüntüler izlenerek teyit edilmiştir.

108. Amirlikte 3 ifade alma odası bulunmakta, teşhis odası bulunmamaktadır.

109. Nezarethane odasının girişinde duvara asılı şekilde Nezarethane Talimatnamesinin bulunduğu görülmüştür.

110. İdare tarafından nezarethanede yabancı uyruklu tutulan olması durumunda bu kişilere Şanlıurfa Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlığı tarafından her yıl düzenli olarak yayımlanan tercüman listesinden tercüman çağrıldığı bilgisi verilmiştir.

111. Amirlikte nezarethane kısmından sorumlu, vardiyalı sistemle görev yapan 3 grup olduğu ve her grupta 11 veya 12 erkek, 1 kadın personel bulunduğu bilgisi İdare tarafından paylaşılmıştır.

112. Amirlikte görevli personelin; “İlk Yardım Müdahale, Şüpheli Araçları Durdurma ve Liderlik” konularında eğitim aldıkları bilgisi edinilmiştir.

E. Şehitlik Emin Çavuş Polis Merkezi Amirliği

113. Şehitlik Emin Çavuş Polis Merkezi Amirliği Haliliye ilçesinde yer almaktadır. Amirlik binası 2011 yılında inşa edilmiş ve aynı yıl faaliyete geçmiştir. İki kattan oluşan binada nezarethane odaları giriş katta konumlandırılmış olup bina girişinde engelli rampası mevcuttur.

114. Amirlikte 3 nezarethane odası bulunmaktadır. Birinci odanın yüksekliği 3,10 metre, eni 2 metre ve boyu 3,77 metre; ikinci odanın yüksekliği 3,10 metre, eni 2 metre ve boyu 3,77 metre; üçüncü odanın yüksekliği 3,10 metre, eni 2,77 metre ve boyu 3,77 metredir. Nezarethane odalarından 2’sinin erkek tutulanlar için diğerinin kadın tutulanlar için kullanıldığı İdare tarafından belirtilmiş, odaların girişinde cinsiyet tabelalarının asılı olduğu görülmüştür.

115. Nezarethane odalarının toplam 15 kişilik kapasiteye sahip olduğu, gözaltına alınan kişi sayısının kapasiteyi aşması durumunda tutulanların diğer şube nezarethanelerine nakillerinin yapıldığı İdare tarafından ifade edilmiştir. Ziyaret tarihinde nezarethanede tutulan bulunmamaktadır.

116. Nezarethane odalarında yapılan incelemelerde; odalarda yumuşak ve temizlenebilir bir malzeme ile kaplanmış yere sabit oturma alanlarının bulunduğu görülmüştür. Odalarda acil durum butonu olmadığı tespit edilmiş, İdare tutulanların ihtiyaçlarını görevli personele seslenerek ilettiğini belirtmiştir.

117. Nezarethane odalarında kenarlıkları sökülmüş şekilde yeterli sayıda battaniye olduğu görülmüştür. İdare tarafından battaniyelerin her tutulan sonrası yıkandığı ifade edilmiştir.

118. Amirlikte tutulanların kullanabildiği 1 tuvalet ve 1 banyo, 1 engelli tuvaleti olduğu görülmüştür.

119. İdare tuvalet ve banyo kısmının temizliğinin günlük olarak yapıldığını belirtmiş; yapılan incelemelerde, tuvalet ve banyo kısmının genel olarak temiz olduğu ancak tuvalet bölümünde sabun ve tuvalet kâğıdı bulunmadığı görülmüştür. Ziyaret esnasında banyoda sıcak su bulunduğu gözlemlenmiştir.

120. Nezarethane odalarının yeterli doğal ışık aldığı ayrıca odalarda yapay aydınlatmanın da bulunduğu görülmüştür.

121. Nezarethanenin yeterli doğal havalandırmaya sahip olduğu değerlendirilmiştir.

122. Nezarethanede ısıtmanın doğalgaz ile sağlandığı öğrenilmiş; odaların bulunduğu koridorda kalorifer peteği bulunduğu görülmüştür.

123. İdare tarafından nezarethane odalarının ve Amirliğin geri kalan kısmının temizliğinin günlük olarak yapıldığı belirtilmiş, Ziyaret Heyeti tarafından da Amirlik binasının, nezarethane kısmının ve odaların içlerinin temiz olduğu gözlemlenmiştir. İhtiyaç halinde ilgili belediye ile görüşülerek ilaçlama yapıldığı öğrenilmiştir.

124. Amirlikte yangın söndürme gereçlerinin bulunduğu ancak yangın alarm sistemi bulunmadığı, bina yalnızca giriş kat ve birinci kattan oluştuğundan yangın merdiveni de bulunmadığı İdare tarafından ifade edilmiştir.

125. Amirlikte yemeklerin İl Emniyet Müdürlüğü'nün anlaşmalı olduğu şirket tarafından sağlandığı öğrenilmiş, tutulanlara içme suyunun 500 mililitrelik ambalajlı sular ile temin edildiği bilgisi edinilmiştir.

126. Tutulanlar arasında sürekli ilaç kullanan kişilerin bulunması halinde, hekim raporu ve ilaç reçetesi dâhilinde gerekli ilaçların reçetede belirtilen doza uygun şekilde nezarethane görevlisi tarafından ilgili kişilere verildiği İdare tarafından ifade edilmiştir.

127. İdare tarafından tutulanların acil tıbbî müdahaleye ihtiyaç duyması halinde ilk müdahalenin nezarethane görevlisi tarafından yapıldığı, daha sonra 112 Acil Çağrı Merkezi aranarak ambulans çağrıldığı belirtilmiştir.

128. Nezarethaneye girmeden önce yapılan üst araması sonucu tutulanların üzerinden çıkan eşyaların nöbetçi memurlukta bulunan dolapta muhafaza altına alındığı, kişiler nezarethaneden çıkarılırken imza karşılığı kendilerine teslim edildiği öğrenilmiştir.

129. Amirlikte gece görüş özelliğine sahip, nezarethane odalarını ve bu odaların bulunduğu koridoru da kayıt altına alacak şekilde konumlandırılmış 24 adet güvenlik kamerası bulunmaktadır. Güvenlik kameralarına ait görüntü kayıtlarının 30 gün süre ile saklandığı bilgisi edinilmiş, İdare tarafından güvenlik kamerası kayıtlarında teknik aksaklık yaşanmaması için elektrikler kesildiğinde jeneratörün devreye girdiği ifade edilmiştir. Nezarethanede güvenlik kamerası ile görüntü kaydı alındığına dair bilgilendirme afişinin asılı olduğu görülmüştür.

130. Ziyaret Heyeti tarafından Nezarethaneye Alınanların Kaydına Ait Defter incelenmiş; kayıtların düzenli olarak tutulduğu tespit edilmiş, defterin ziyaret tarihi öncesinde 4/4/2023 ve 6/7/2023 tarihlerinde Cumhuriyet Savcısı tarafından kontrol edildiği görülmüştür.

131. Amirlikte 1 avukat görüşme odası olduğu, odada ses kaydetme özelliği olmayan güvenlik kamerası bulunduğu gözlemlenmiştir. Avukat görüşme odasının aynı zamanda grup amiri odası ve teşhis odası olarak da kullanıldığı öğrenilmiştir.

132. Amirlikte 1 ifade alma odası olduğu, odada tutulanların ifadesinin alınabilmesi için bilgisayar ve gerekli teknik cihazlar, masa ve yeteri kadar sandalye bulunduğu görülmüştür.

133. Nezarethane odalarının bulunduğu alanın giriş kısmındaki duvarda Nezarethane Talimatnamesinin asılı olduğu görülmüştür.

134. İdare tarafından tutulanlara haklarını bildirmek maksadıyla sanık hakları formu verildiği ifade edilmiş ancak bu formun yalnızca Türkçe olarak ellerinde mevcut olduğu, formun yabancı dilde düzenlenmiş halinin Amirlik bünyesinde mevcut olmadığı belirtilmiştir. Yabancı uyruklu tutulan olması durumunda bu kişilere Şanlıurfa Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlığı tarafından her yıl düzenli olarak yayımlanan tercüman listesinden tercüman çağrıldığı, kişilere haklarının tercüman vasıtasıyla bildirildiği bilgisi edinilmiştir.

135. İdare tarafından amirlikte nezarethane kısmında 24 saat görevli erkek ve kadın personelin bulunduğu bilgisi paylaşılmıştır.

136. İdare tarafından Amirlik personeline Eğitim Şube Müdürlüğü tarafından planlanan müfredata göre hizmet içi eğitim verildiği ifade edilmiştir.

III. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

A. Değerlendirme

137. TIHEK'in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır.

Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü tarafından bütün bölümler ile gerekli bilgi ve belgelere erişim bekletilmeksizin sağlanmıştır. Bu çerçevede, hem İl Emniyet Müdürlüğü hem de ziyaret edilen nezarethane alanlarındaki personelin ziyaret esnasında gösterdiği iş birliğine açık tutumları Ziyaret Heyeti tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

B. Önceki Ziyarete Verilen Tavsiyelerin Takibi Bağlamında Tespit ve Gözlemler

138. TİHEK tarafından 12/12/2019 tarihinde Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü Nezarethanelerine bir ziyaret düzenlenmiştir.¹¹ Ziyarete ilişkin gözlem ve tavsiyeler 2020/12 sayılı rapor ile kamuoyuna duyurulmuştur.¹²

139. Kuruma daha önce verilen tavsiyelerin yerine getirilmesine ilişkin tespitler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

TAVSİYELER	TAVSİYE VERİLEN KURUM VE YERİNE GETİRİLME	AÇIKLAMA
Ziyaret edilen tüm birimlerde ve polis merkezlerindeki görevli personelin de ifade ettiği gibi personel sayısının yetersiz olduğu, özellikle Asayiş Şube Müdürlüğü ve TEM birimlerinde personele ihtiyaç duyulduğu gözlemlenmiş olup personel eksikliğinin giderilmesi,	<i>Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü</i>	Ziyaret sonrası Şube Müdürlükleri ve Amirlikler tarafından gönderilen bilgi ve belgelerde her biri tarafından yeteri kadar personele sahip oldukları belirtilmiş, Ziyaret Heyeti tarafından da ziyaret süresince personel eksikliğine dair bir husus gözlemlenmemiştir.
	<i>Yerine Getirildi</i>	

¹¹ Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 2019/11 sayılı kararı ve Başkanlık oluru üzerine düzenlenen ziyaret.

¹² Bkz. TİHEK, Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü Nezarethaneleri Ziyaret Raporu.

<p>Asayiş Şube Müdürlüğünde gece vardiyasında görevli kadın memur bulundurulması hususunda hassasiyet gösterilmesi,</p>	<p><i>Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü</i></p>	<p>Asayiş Şube Müdürlüğünde nezaret kısmında 24 saat boyunca erkek ve kadın personelin mevcut olduğu İdare tarafından belirtilmiştir. Ziyaret esnasında nöbet çizelgesi kontrol edildiğinde; gece vardiyasında kadın personelin nöbetçi olarak bulunduğu tespit edilmiştir.</p>
<p>Başta TEM ifade alma odası olmak üzere ziyaret edilen tüm birimlerin ifade alma odalarının, avukat görüşme odalarının ve teşhis odalarının yeterli ve bağımsız olmadığı, bu odaların aynı zamanda başka amaçlar için de kullanıldığı görülmüştür. İlgili uluslararası ve ulusal mevzuat hükümleri doğrultusunda bütçe imkânları da göz önüne alınarak standartlara uygun bağımsız bölümlerin ifade alma odası, avukat görüşme odası ve teşhis odası olarak kullanılması,</p>	<p><i>Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü</i></p> <p><i>Kısmen</i></p>	<p>Asayiş Şube Müdürlüğünde; içerisinde ses kaydetme özelliği olmayan güvenlik kamerası bulunan 1 avukat görüşme odası olduğu, gerekli donanıma sahip 1 ifade alma odasının olduğu, teşhis odasının ise bulunmadığı belirlenmiştir.</p> <p>TEM’de yeterli ses yalıtımına sahip 1 avukat görüşme odası, gerekli donanıma sahip 2 ifade alma odası ve 1 teşhis odası bulunduğu, bu odaların amaçları doğrultusunda kullanıldığı gözlemlenmiştir.</p> <p>Çocuk Şube Müdürlüğünde içerisinde ses kaydetme özelliği olmayan güvenlik kamerası bulunan 1 avukat görüşme odası, gerekli donanıma sahip 1 ifade alma odası ve 1 teşhis odası bulunduğu, odaların amacı doğrultusunda kullanıldığı gözlemlenmiştir.</p> <p>Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliğinde içerisinde ses kaydetme özelliği olmayan güvenlik kamerası bulunan 1 avukat görüşme odası ve gerekli</p>

		<p>donanıma sahip 3 ifade alma odası bulunmaktadır. Amirlikte teşhis odası bulunmamaktadır.</p> <p>Şehitlik Emin Çavuş Polis Merkezi Amirliğinde; içerisinde ses kaydetme özelliği olmayan güvenlik kamerası bulunan 1 avukat görüşme odası olduğu, bu odanın aynı zamanda grup amiri odası ve teşhis odası olarak da kullanıldığı öğrenilmiştir. Amirlikte gerekli donanıma sahip 1 ifade alma odasının bulunduğu görülmüştür.</p>
<p>Ziyaret edilen tüm Birimler ve Polis Merkezlerinin Nezarethane kısmında engelli tuvaletinin bulunmadığı, Nezarethanede tutulan engelli bireylere Birimlerin ve Polis Merkezlerinin kendi içerisindeki engelli tuvaletlerinin kullandırıldığı görülmüş olup Nezarethane kısımlarında engelli tuvaletinin yer alması gerektiği,</p>	<p><i>Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü</i></p>	<p>Ziyaret sonrası gönderilen belge ve fotoğraflarla Asayiş Şube Müdürlüğü binasına klozet şeklinde tuvaletin yaptırıldığı bilgisi tarafımızla paylaşılmıştır.</p>
	<p><i>Kısmen</i></p>	<p>TEM binasında engelli tutulanlar için yanında tutunma barı olan klozet bulunmaktadır.</p> <p>Çocuk Şube Müdürlüğünde engelli kullanımına uygun tuvalet bulunmamaktadır.</p> <p>Şehitlik Emin Çavuş Polis Merkezi Amirliğinde; yanında tutunma barı olan klozetin bulunduğu görülmüştür.</p>

		Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliğinde engelli kullanımına uygun tuvalet bulunmamaktadır.
TEM biriminde gözetiminde bulunan engelli bireyler için engelli rampası, tekerlekli sandalye gibi ürünler bulunmamaktadır. Engelli bireylerin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak engelli rampası, tekerlekli sandalye gibi ürünlerin bulundurulması gerektiği,	<i>Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü</i>	TEM bina girişinde engelli rampası bulunmakta olup, engelli bir tutulan olması halinde kullanılacak tekerlekli sandalye Müdürlük binasında mevcuttur.
	<i>Yerine Getirildi</i>	
Eyyübiye 50.Yıl Polis Merkezi Amirliği Nezarethanesinin parmaklıklarının kilit bölmesinin tutulanlar açısından güvenli olmadığı, bu bölmenin güvenli hale getirilmesi gerektiği,	<i>Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü</i>	Ziyaret esnasında nezarethane odasının girişinde bulunan demir parmaklık kısmının kilit bölmesinin tutulanlar açısından güvenlik tehlikesi oluşturmayacak şekilde yapıldığı belirlenmiştir.
	<i>Yerine Getirildi</i>	
Eyyübiye 50.Yıl Polis Merkezi Amirliğinde teşhis odasının bulunmadığı, standartlara uygun ve bağımsız bir teşhis odasının tesis edilmesi gerektiği	<i>Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü</i>	Eyyübiye 50.Yıl Polis Merkezi Amirliğinde teşhis odası bulunmamaktadır.
	<i>Yerine Getirildi</i>	

Çocuk Şube Müdürlüğü Nezarethanesinde battaniyelerin temiz olmadığı, koşullarda yoğun koku olduğu tespit edilmiş olup temizlik, hijyen ve havalandırma şartlarının sağlanması gerektiği,	<i>Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü</i>	Çocuk Şube Müdürlüğünde nezarethane odalarının bulunduğu kısımda yapay havalandırma bulunduğu ancak ortamın oldukça havasız olduğu ve içerden rahatsız edici bir koku geldiği ve bazı battaniyelerde kötü koku olduğu gözlemlenmiştir.
	<i>Yerine Getirilmedi</i>	
Çocuk Şube Müdürlüğünde çocuk emanetlerinin muhafaza edildiği ayrı bir muhafaza dolabının bulunmadığı, çocuk emanetleri için ayrı bir muhafaza dolabı kullanılması gerektiği	<i>Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü</i>	Nezarethaneye girmeden önce yapılan üst araması sonucu tutulanların üzerinden çıkan eşyaların Çocuk Şube Müdürlüğünde bulunan ifade alma odasındaki kilitli dolaplarda, üzerinde sahibinin ismi yazılı ambalajlar içerisinde saklandığı İdare tarafından ifade edilmiştir.
	<i>Yerine Getirildi</i>	

C. Tavsiyeler

1. Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğüne Yönelik Tavsiyeler

140. Asayiş Şube Müdürlüğü ve Çocuk Şube Müdürlüğü binalarında engelli tutulanlar için gerekli düzenlemelerin yapılması,¹³

141. Ziyaret edilen tüm Müdürlük ve Amirliklerdeki nezarethane odalarına acil durum butonu yerleştirilmesi,¹⁴

¹³ BM Engelli Hakları Sözleşmesi madde 14: “Taraflar Devletler engelli kişiler eğer herhangi bir süreç sonunda özgürlüklerinden mahrum edildiyse; bunun diğer bireylerle eşit koşullar altında yapılmasını; engellilerin uluslararası insan hakları hukukuna uygun olarak güvencelere sahip olmasını ve makul düzenlemeye ilişkin hükümler dâhil olmak üzere Sözleşme'nin hedefleri ve ilkeleriyle uyumlu muamele görmesini sağlar.”

¹⁴ AİÖK Standartları CPT/Inf (2002)15-part, para.48: “Polis nezaretindeki kişilerin her zaman nezaret görevlileriyle kolayca temasa geçebilecek durumda olmasını sağlamak için gerekli önlemler alınmalıdır. AİÖK heyetleri bazen, polis hücrelerinin polis memurlarının normalde bulunduğu ofislerden veya masalardan uzak olduğunu ve gözaltındaki kişilerin polis memurlarının dikkatini çekebilecekleri herhangi bir imkâna (örneğin çağrı sistemi) sahip olmadığını gözlemlemiştir. Bu şartlar altında, çeşitli olaylara (gözaltındaki tutulular arasında şiddet, intihar girişimi, yangın, vs.) zamanında yanıt verilememesi olasılığı oldukça yüksektir.”

142. Asayiş Şube Müdürlüğü, TEM ve Çocuk Şube Müdürlüğünde bulunan nezarethane odalarının girişine, odaların hangi cinsiyet grubuna tahsis edildiğini gösteren tabelaya da işaretlerin asılması,¹⁵

143. Asayiş Şube Müdürlüğü binasına yangın merdiveni yapılması,

144. Asayiş Şube Müdürlüğünde nezarethane odalarını birbirinden ayıran demir levhalardan paslanmış olanlar ile ilgili gerekli bakımın yapılması,

145. Asayiş Şube Müdürlüğü, Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliği ve Şehitlik Emin Çavuş Polis Merkezi Amirliğinde uygun koşullara sahip bir odanın teşhis odası olarak kullanılması **tekiden**,

146. Asayiş Şube Müdürlüğü, Şehitlik Emin Çavuş Polis Merkezi Amirliği, Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliği ve Çocuk Şube Müdürlüğü personelinin; tutulanlara ve özellikle hassas gruplara yönelik muamele ile BM'nin İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı veya Küçültücü Muamele veya Cezaların Etkili Biçimde Soruşturulması ve Belgelendirilmesi (İstanbul Protokolü) dâhil olmak üzere işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin eğitim almasının sağlanması,¹⁶

147. TEM nezarethane odalarındaki deforme olmuş oturma alanlarında gerekli onarımın gerçekleştirilmesi,

148. TEM ve Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliğinde nezarethane odalarında bulunan battaniyelerin kenarlıklarının sökülmesi,

149. TEM ve Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliğindeki nezarethane kısmında tutulanların kullandığı tuvalet ve banyo kısımlarında temizlik koşullarının iyileştirilmesi; TEM, Çocuk Şube Müdürlüğü, Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliği ve Şehitlik Emin Çavuş Polis Merkezi Amirliğinde nezarethanede tutulanların kullandığı tuvalet ve banyo kısımlarında eksik olan sabun ve tuvalet kağıdı gibi temizlik malzemelerinin temin edilmesi¹⁷,

150. TEM ve Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliğinde bulunan nezarethane odalarında yeterli doğal aydınlatmanın sağlanabilmesi amacıyla gerekli çalışmaların yapılması,

¹⁵ Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin "Nezarethane İşlemleri" başlıklı 11'inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine göre; "Aynı suçla ilgisi olanlar, birbirine hasım olanlar, erkek ve kadınlar bir araya konulmazlar, çocuklar yetişkinlerden ayrı tutulurlar."

¹⁶ AİÖK'nin tavsiyesi: "Şüphelilerin sorgulanması, tatminkâr bir biçimde yapılabilmesi için özel eğitim gerektiren ve uzmanların yapması gereken bir iştir. İlk olarak ve özellikle, sorgulamanın amacının tam olarak ne olduğu kesin olarak belirlenmelidir; amaç, sorgulamayı yapan memurların gözünde suçlu olduğu varsayılan bir kişinin itiraf etmesini sağlamak değil, incelenmekte olan konu hakkında gerçekleri öğrenmek için doğru ve güvenilir bilgilere ulaşmak olmalıdır. Şüphelilerin sorgulanması sırasında uygulanacak davranış kurallarının belirlenmesi, kolluk kuvvetlerinin uygun eğitimi almasına ek olarak, yukarıda belirtilen amaca uymalarını çok kolaylaştıracaktır."

¹⁷ AİÖK Standartları, CPT/Inf/(2002) - Rev. 2010, s. 8, para. 42. "(...) Nezarethadaki kişiler gerektiğinde temiz ve düzgün şartlarda doğal ihtiyaçlarını karşılayabilmeli ve uygun yıkanma imkânlarına sahip olmalıdır. (...)"

151. TEM nezarethane odalarının temizlik koşullarının iyileştirilmesi ve odadaki yer döşemelerinde ihtiyaç duyulan bakım ve onarımın gerçekleştirilmesi,

152. TEM güvenlik kamerası kayıtlarının geriye dönük olarak izlenmesini engelleyen teknik arızanın giderilmesi,

153. TEM Nezarethane Talimatnamesinin tutulanların görebileceği bir yere asılması,

154. Çocuk Şube Müdürlüğü ve Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliği nezarethane odalarında bulunan oturma alanlarının üzerlerinin tutulanların yatabilmesi için yumuşak malzeme ile kaplanması¹⁸,

155. Çocuk Şube Müdürlüğü nezarethane odalarında bulunan battaniyelerin temizlik koşullarına özen gösterilmesi,

156. Çocuk Şube Müdürlüğü ve Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliği binalarındaki banyo ve tuvalet kısımlarının engelli tutulanlar için uygun hale getirilmesi veya engelli tutulanlar için ayrı bir banyo ve tuvalet kısmının yaptırılması **tekiden**¹⁹,

157. Çocuk Şube Müdürlüğünde nezarethane odalarının bulunduğu kısımdaki havalandırma koşullarının iyileştirilmesi ve alanda bulunan kötü kokunun giderilmesi adına çalışmaların yapılması **tekiden**,

158. Çocuk Şube Müdürlüğü ve Şehitlik Emin Çavuş Polis Merkezi Amirliği binalarına yangın alarm sistemi kurulması,

159. Çocuk Şube Müdürlüğü ve Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliğinde bulunan Nezarethaneye Alınanların Kaydına Ait Defterin eksiksiz şekilde tutulmasına özen gösterilmesi,

160. Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliğinde nezarethane kısmında bulunan tuvalet ve banyo bölümünde yapay aydınlatmanın sağlanması, tutulanların lavabolardan sıcak suya erişebilmeleri için gerekli tesisatın kurulması,

161. Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliğindeki yangın söndürme tüplerinin periyodik olarak kontrolünün sağlanması,

162. Eyyübiye 50. Yıl Polis Merkezi Amirliğinde güvenlik kamerası görüntülerinin izlendiği sistemin, personelin kullanımı ve işlem yapabilmesi adına uygun bir dilde

¹⁸ Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin "Nezarethane ve İfade Alma Odası" başlıklı 25'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre; "Nezarethanelerde gözaltına alınan kişilerin yatmaları ve oturmaları için yeteri kadar sabit ve dayanıklı oturma yerleri bulundurulur."

¹⁹ BM Engelli Hakları Sözleşmesi madde 14: "Taraf Devletler engelli kişiler eğer herhangi bir süreç sonunda özgürlüklerinden mahrum edildiyse; bunun diğer bireylerle eşit koşullar altında yapılmasını; engellilerin uluslararası insan hakları hukukuna uygun olarak güvencelere sahip olmasını ve makul düzenlemeye ilişkin hükümler dâhil olmak üzere Sözleşme'nin hedefleri ve ilkeleriyle uyumlu muamele görmesini sağlar."

kullanımının sağlanması, güvenlik kamerası görüntülerinin net şekilde izlenebilmesi için gerekli çalışmaların yapılması,

163. Şehitlik Emin Çavuş Polis Merkezi Amirliğinde bulunan avukat görüşme odasının amacı dâhilinde kullanılmasının sağlanması **tekiden,**

164. Şehitlik Emin Çavuş Polis Merkezi Amirlik bünyesinde yabancı uyruklu tutulanlara kendi dillerinde haklarını anlatır formların bulundurulması,

hususları tavsiye edilmektedir.